

Зв. Предмет, метод и източници на административното право

I. Предмет

Предмет на регулиране с нормите, които се съдържат в административното право са специфичните отношения, които възникват между субектите на административното право при осъществяване на изпълнителната дейност. Това са специфичните управленски отношения.

Те се осъществяват по хоризонтала и по вертикала. Първите са между органи, които са равни по степен. Между граждани и организации на граждани не може да има такива отношения по повод държавното управление. Освен това съществуват отношения по хоризонтала. Те са характерни за изпълнителната дейност. Такива са отношенията между гражданите и държавните органи. Тук има неравнопоставеност. Между държавните органи може да има подчиненост, когато те са в йерархична зависимост. Тук също има неравнопоставеност.

Отношенията са обикновено на власт и подчинение. Тук договорното начало не е характерно. Още се спори в теорията и практиката дали и доколко съществуват договори на администрацията.

В самата администрация могат да се обособят три вида отношения – на правотворчество (в този случай се създават правила за поведение, които са зависими от законите); на правоприлагане – издаване на индивидуални властнически разпореждания, които се отнасят до конкретни лица и правораздаване – това е решаване на правни спорове в рамките на администрацията.

II. Метод на регулиране

Методът на регулиране е властнически. Дори и когато има отношения по хоризонтала те са по повод осъществяване на властнически отношения.

III. Източници на административното право.

Това са властнически актове, които са издадени от компетентни държавни органи и съдържат административноправни норми, които се отнасят до държавното управление.

Те винаги са писмени. В други случаи може да използват правила, които се съдържат в обичаите и традициите.

Основен източник е Конституцията на Република България. С нея се уреждат основните въпроси на организацията на администрацията, правата и свободите на гражданите и системата на държавните органи.

Редица закони са насочени непосредствено към регулирането на отношения, които са свързани непосредствено с осъществяване на държавното управление. Такива са Законът за администрацията, Законът за местното самоуправление и местната администрация. Приети са и редица закони, които уреждат отделни въпроси на държавното управление – здравеопазване, образование, екология и др. От няколко месеца действа Административнопроцесуалният кодекс, който обхваща редица производства, които имат отношение към осъществяването на държавното управление.

За административното право е характерно съществуването на редица подзаконови нормативни актове. Те са уредени основно в Конституцията, Закона за

нормативните актове и др. Дори съществува система от правила какви отношения с какви актове се уреждат.